

Ciąg Smarandache-Pascala

Beata Zejfert

14 stycznia 2015

Dla dowolnego ciągu b_n definiujemy ciąg T_n jako

$$T_{n+1} = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot b_{k+1}$$

dla każdego $n \geq 2$.

Twierdzenie

Niech X_n będzie ciągiem, gdzie $X_0 = u$, $X_1 = v$,
 $X_{n+1} = aX_n + bX_{n-1}$ dla każdego $a^2 + 4b > 0$. Dla każdej liczby
całkowitej $d \geq 2$ definiujemy ciąg Smarandache-Pascala jako

$$T_{n+1} = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot X_{dk+1}$$

Wtedy mamy następującą formułę

$$T_{n+1} = (2 + A_d + b \cdot A_{d-2}) \cdot T_n - \left(1 + A_d + b \cdot A_{d-2} + (-b)^d\right) \cdot T_{n-1} \quad (1)$$

gdzie ciąg A_n definiujemy jako $A_0 = 1$, $A_1 = a$,
 $A_{n+1} = a \cdot A_n + b \cdot A_{n-1}$ dla każdego $n \geq 1$.

Ciąg A_n możemy też zdefiniować jako:

$$A_n = \frac{1}{\sqrt{a^2 + 4b}} \left(\left(\frac{a + \sqrt{a^2 + 4b}}{2} \right)^{n+1} - \left(\frac{a - \sqrt{a^2 + 4b}}{2} \right)^{n+1} \right) \quad (2)$$

Przy dowodzie twierdzenia korzystamy z Lematu:

Lemat

Niech $m \geq 0$ i $n \geq 3$. Jeśli ciąg X_n spełnia warunek:

$X_{n+3} = a \cdot X_{n+2} + b \cdot X_{n+1} + c \cdot X_n, n \geq 0$ wtedy mamy tożsamość:

$$X_{m+n} = A_{n-1} \cdot X_{m+1} + b \cdot A_{n-2} \cdot X_m,$$

gdzie ciąg A_n definiujemy jako $A_0 = 1, A_1 = a,$

$A_{n+1} = a \cdot A_n + b \cdot A_{n-1}$ dla każdego $n \geq 1$ lub

$$A_n = \frac{1}{\sqrt{a^2 + 4b}} \left(\left(\frac{a + \sqrt{a^2 + 4b}}{2} \right)^{n+1} - \left(\frac{a - \sqrt{a^2 + 4b}}{2} \right)^{n+1} \right)$$

Wniosek

Weźmy $b = 1$. Wtedy z (1) powstaje:

$$T_{n+1} = (2 + A_d + A_{d-2}) \cdot T_n - \left(1 + A_d + A_{d-2} + (-1)^d\right) \cdot T_{n-1}$$

Jeśli d jest liczbą parzystą otrzymujemy następujący wzór

$$T_{n+1} = (2 + A_d + A_{d-2}) \cdot (T_n - T_{n-1})$$

Wtedy wzór z (2) wygląda następująco:

$$A_n = \frac{1}{\sqrt{a^2 + 4}} \left(\left(\frac{a + \sqrt{a^2 + 4}}{2} \right)^{n+1} - \left(\frac{a - \sqrt{a^2 + 4}}{2} \right)^{n+1} \right) \quad (3)$$

Przykład

Zauważmy, że gdy $a = 1$ wzór z (3) przypomina wzór Eulera-Bineta:

$$F_n = \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \right)^n - \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^n \right)$$

gdzie F_n to ciąg Fibonacciego. Wtedy $A_n = F_{n+1}$

n	F_n	$A_n + A_{n-2} + 2$
1	1	
2	1	5
3	2	
4	3	9
5	5	
6	8	20
7	13	
8	21	49
9	34	
10	55	125
11	89	
12	144	324
13	233	
14	377	845
15	610	
16	987	2209
17	1597	
18	2584	5780

Rozwinięcie wzoru w sumę

Zauważmy, że w (3) możemy zastosować dwumian Newtona:

$$(a + b)^n = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} a^{n-i} b^i$$

Wtedy

$$\begin{aligned} A_n &= \\ \frac{1}{\sqrt{a^2 + 4}} &\left(\frac{\sum_{i=0}^{n+1} \binom{n+1}{i} a^{n+1-i} \sqrt{a^2 + 4}^i}{2^{n+1}} - \frac{\sum_{i=0}^{n+1} \binom{n+1}{i} a^{n+1-i} \sqrt{a^2 + 4}^i (-1)^i}{2^{n+1}} \right) \\ &= \frac{1}{\sqrt{a^2 + 4}} \frac{\sum_{i=0}^{n+1} \binom{n+1}{i} a^{n+1-i} \sqrt{a^2 + 4}^i (1 - (-1)^i)}{2^{n+1}} \end{aligned}$$

Zauważmy, że gdy i jest liczbą parzystą to $(1 - (-1)^i) = 0$, a gdy nieparzystą $(1 - (-1)^i) = 2$. Ostatecznie

$$A_d = \frac{2 \sum_{2i+1}^{\frac{d}{2}} \binom{d+1}{2i+1} a^{d+1-2i-1} \sqrt{a^2 + 4}^{2i+1-1}}{2^{d+1}}$$

$$= \frac{\sum_{2i+1=0}^{\frac{d}{2}} \binom{d+1}{2i+1} a^{d-2i} (a^2 + 4)^i}{2^d}$$

Niech $A_d = A_d(a)$. Wtedy

$$A_d(2) = \frac{\sum_{2i+1=0}^{\frac{d}{2}} \binom{d+1}{2i+1} 2^{d-2i} (8)^i}{2^d} = \sum_{2i+1=0}^{\frac{d}{2}} \binom{d+1}{2i+1} 2^i$$

$$A_d(3) = \frac{\sum_{2i+1=0}^{\frac{d}{2}} \binom{d+1}{2i+1} 3^{d-2i} (13)^i}{2^d}$$

$$A_d(4) = \frac{\sum_{2i+1=0}^{\frac{d}{2}} \binom{d+1}{2i+1} 4^{d-2i} (20)^i}{2^d} = \sum_{2i+1=0}^{\frac{d}{2}} \binom{d+1}{2i+1} 2^{d-2i} 5^i$$